

8.12.2025

Kaupunginmuseon lausunto Puroniityn pohjoisosan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2025-009782 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytännyt kaupunginmuseon lausuntoa Puroniityn pohjoisosan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Puroniityn pohjoisosaan laaditaan alueen ensimmäinen asemakaava, jonka tavoitteena on Puroniityn pohjoisosan nykyisten pientaloalueiden täydennysrakentamisen mahdollistaminen valmistellussa olevan Östersundomin osayleiskaavan mukaisesti. Täydennettävät alueet tulevat säilymään myös jatkossa pientaloalueina. Tulevien tonttien tehokkuutta määriteltäessä huomioidaan alueen kulttuuriympäristöarvot, luonnonsuojelualueet, alueen maisemarakenne sekä luontoarvot.

Alue sijaitsee Ultunan kaupunginosassa, Östersundomin keskustasta noin 5 kilometriä linnuntietä koilliseen. Suunnittelualue käsittää Puroniityntien varrelle sijoittuvat Ängskullan, Jossängenin ja Långgerän alueet.

Kaava-alueella on nykyisin Puroniityntien ympärille muodostunutta väljää pientaloasutusta. Rakennuskanta on iältään vaihtelevaa vanhimpien rakennusten ollessa arviolta 1900-luvun taitteesta ja uusimpien 2000-luvun puolelta. Puroniityn pohjoisosan alueella asuinrakennuksia on noin 30 kpl. Rakentaminen asettuu pääosin Puroniityntien varrelle metsäisten ja peltoisten alueiden yhteyteen. Suunnittelualueen länsiosaa sekä koilliskulma ovat metsäisiä kalliolänköjä. Ylänköjen väliin jää Fallbäcken-niminen puro ja sitä reunustavia kosteita, osittain pusikoituneita niittyjä ja peltoja. Purouoma on paikoin voimakkaasti muokattu. Alueen arvokkaimmat luontokohteet ovat metsäisiä kallioita ja suoalueita kallioiden välissä. Koko suunnittelualue kuuluu eteläisen Sipoonkorven arvokkaaseen linnustoalueeseen. Suunnittelualueella sijaitsee nykyisin luonnonsuojelualuetta oleva, 1990-luvun alussa perustettu Arboretum Saario.

Puroniityn aluetta ei ole käsitelty Östersundomin alueen kulttuuriympäristöinventoinneissa. Alueen rakennettu kulttuuriympäristö on tunnistamatonta. Alueella sijaitsee mm. Jossängenin ja Ängskullan vanhat tilakokonaisuudet

8.12.2025

Viitaten kaavan tavoitteisiin kulttuuriympäristöarvojen turvaamisesta, tulee alueen kulttuuriympäristöarvot selvittää kaavaprosessissa, sekä sisällyttää kaavaselostukseen kaava-alueella sijaitsevat ennen vuotta 1977 rakennettujen rakennuksien perustiedot rakentamisvuosiin.

Arkeologia

Arkeologisen kulttuuriperinnön vaalimisen näkökulmasta kaupunginmuseo lausuu seuraavasti. Kaava-alueella on nykyisin Puroniityntien ympärille muodostunutta väljää pientaloasutusta. OAS-aineistossa tuodaan esille, että Puroniityn pohjoisosaan laadittavan asemakaavan tarkoituksena on mahdollistaa nykyisten pientaloalueiden maltillinen täydennysrakentaminen. Östersundomin osayleiskaavaluonnoksessa Puroniityn pohjoisosa on asuntoaluetta A-4. Samalla alueelle muodostetaan tarvittavat katu- ja kulkuyhteydet, tutkitaan alueen virkistys- ja viherverkosto sekä turvataan alueen luonto- ja kulttuuriympäristöarvot.

Puroniityn pohjoisosa -kaava-alueelta ei ole aiemmissa arkeologisissa inventoinneissa tai tutkimuksissa havaittu arkeologiseen kulttuuriperintöön kuuluvia kohteita.

Östersundomin osayleiskaava-alueella on tehty arkeologisen inventoinnin päivitystä Helsingin kaupunginmuseon toimesta (Hämäläinen & Ahvonen 2022–2023: Helsingin kaupungin Östersundomin osayleiskaava-alueen esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäännösten arkeologisen inventoinnin päivitys). Inventoinnin yhteydessä on tarkasteltu potentiaalisia alueita Puroniityn alueella Ängskullan ja Långgerän alueilla. Edellä mainitun inventoinnin raportista löytyy tarkempi selvitys alueen tutkimushistoriasta.

Fingridin voimajohtohankkeen johdosta kaava-alueen länsipuolella kulkevan nykyisen voimalinjan alue sekä sen länsipuolelle suunnitellun rinnakkaisen linjan alue on inventoitu syksyllä 2024 arkeologisesti potentiaalisilta alueilta (Johanna Seppä/Museovirasto arkeologiset kenttäpalvelut 2024: HELSINKI, PORVOO, SIPOO, VANTAA Anttila-Länsisalmi voimajohtohanke Arkeologinen inventointi 23. – 25.9.2024.) Inventoinnissa Puroniityn pohjoisosa -kaava-alueelle sijoittuvaa voimalinjaosuutta ei kuitenkaan pidetty arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta potentiaalisena eikä sinne kohdistunut maastotarkastusta.

Östersundomin historiallisia teitä on inventoitu Helsingin manneraluetta koskevan arkeologisen perusinventoinnin 2024–25 yhteydessä Helsingin kaupunginmuseon toimesta. Mikäli historiallisten teiden inventoinnissa tulee esille kohteita, jotka tulisi huomioida kaavaprosessissa, tulee kaupunginmuseo esittämään näkemyksensä näiden osalta kaavaprosessin aikana.

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

3 (3)

8.12.2025

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö